

Exam. Code : 103202

Subject Code : 1023

B.A./B.Sc. 2nd Semester

MUSIC (Instrumental)

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—50

Note :— (1) Answer any **five** of the following questions, selecting at least **one** question from each Section.

(2) All questions carry equal marks.

SECTION—A

1. Explain in detail the progress of music during Vedic period.
2. Explain :
 - (i) Bols of Mizraab and Samvadi.
 - (ii) Purvang-Uttrang and Razakhani Gat.

SECTION—B

3. Write life-sketch of Ustad Vilayat Khan.
4. Describe the classification of Indian Music Instruments.

SECTION—C

5. Describe and write the notation of Kahrva Tala and Rupak Tala.
6. Write notation of Raga Rageshwari.

SECTION—D

7. Describe the role of Rabab in Gurmat Sangeet.
8. Explain various parts of Dilruba.

(Punjabi Version)

- ਨੋਟ :- (1) ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।
- (2) ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—ੳ

1. ਵੈਦਿਕ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
2. ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :
 - (i) ਮਿਜ਼ਰਾਬ ਅਤੇ ਸੰਵਾਦੀ ਦੇ ਬੋਲ
 - (ii) ਪੁਰਵਾਂਗ-ਉਤਰਾਂਗ ਅਤੇ ਰਜ਼ਾਖਾਨੀ ਗਤ।

ਭਾਗ—ਅ

3. ਉਸਤਾਦ ਵਿਲਾਇਤ ਖਾਨ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪਰਿਚੈ ਲਿਖੋ।
4. ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਵਾਦ-ਯੰਤਰਾਂ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ੲ

5. ਕਹਿਰਵਾ ਤਾਲ ਅਤੇ ਰੂਪਕ ਤਾਲ ਦੀ ਨੋਟੇਸ਼ਨ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
6. ਰਾਗ ਰਾਗੇਸ਼ਵਰੀ ਦੀ ਨੋਟੇਸ਼ਨ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ—ਸ

7. ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਰਬਾਬ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
8. ਦਿਲਰੁਬਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਗਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

(Hindi Version)

- नोट :- (1) प्रत्येक भाग में से कम से कम एक प्रश्न का चयन करते हुए, निम्नलिखित में से कोई पांच प्रश्न करें।
(2) सभी प्रश्नों के समान अंक हैं।

भाग-क

1. वैदिक काल के दौरान संगीत की प्रगति के बारे में विस्तार से व्याख्या करें।
2. व्याख्या करें :
 - (i) मिजराब और संवादी के बोल
 - (ii) पूर्वांग-उत्तरांग और रजाखानी गत।

भाग-ख

3. उस्ताद विलायत खान का जीवन-परिचय लिखें।
4. भारतीय संगीत वाद्ययंत्रों के वर्गीकरण का वर्णन करें।

भाग-ग

5. कहरवा ताल और रूपक ताल की नोटेशन लिखें तथा वर्णन करें।
6. राग रागेश्वरी की नोटेशन लिखें।

भाग-घ

7. गुरमत संगीत में रबाब की भूमिका का वर्णन करें।
8. दिलरुबा के विभिन्न भागों की व्याख्या करें।